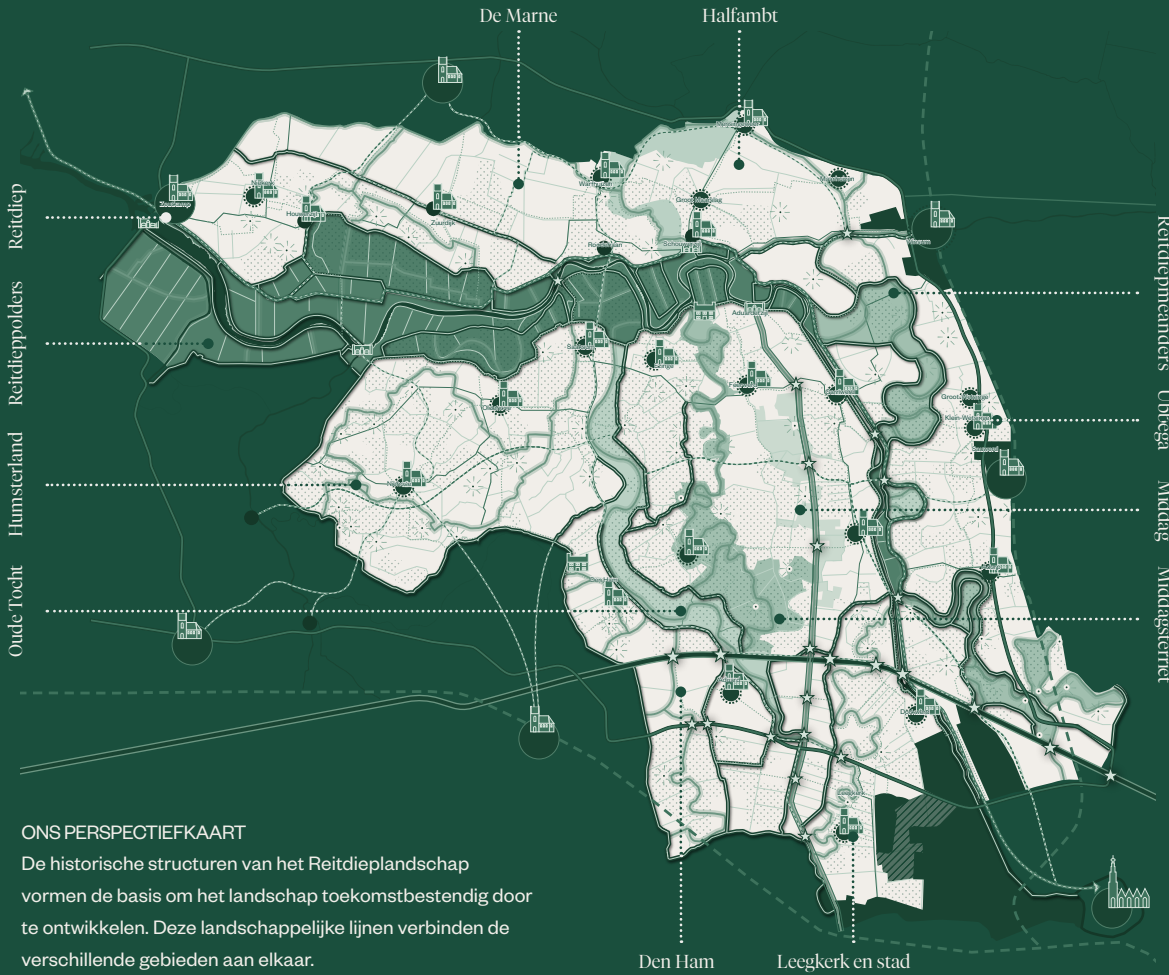

LEGENDA
In het kort

- REITDIEP EN -POLDERS**
De centrale as en oriëntatiepunt van het gebied met:
- Toegankelijke fiets- en wandelverbindingen via de dijken.
 - Waternverbinding voor natuur, recreatievaart en waterverdeling.
 - Duurzame akkerbouw, met zorg voor bodem, voedsel- en watergezondheid.
 - Beleving van het stilte- en donkerte.
- HISTORISCHE NETWERKEN**
Voor water, mens en natuur
- via de dijken
 - via oude geulen
 - via historische sloten
- BOERENNATUUR**
Landbouwgebieden met aandacht voor natuur via agrarisch beheer
- VERBINDINGEN**
Grootschalige infrastructuur hebben het landschap doorsneden; deze landschappen worden opnieuw verbonden.

ONS PERSPECTIEFKAART

De historische structuren van het Reitdieplandschap vormen de basis om het landschap toekomstbestendig door te ontwikkelen. Deze landschappelijke lijnen verbinden de verschillende gebieden aan elkaar.

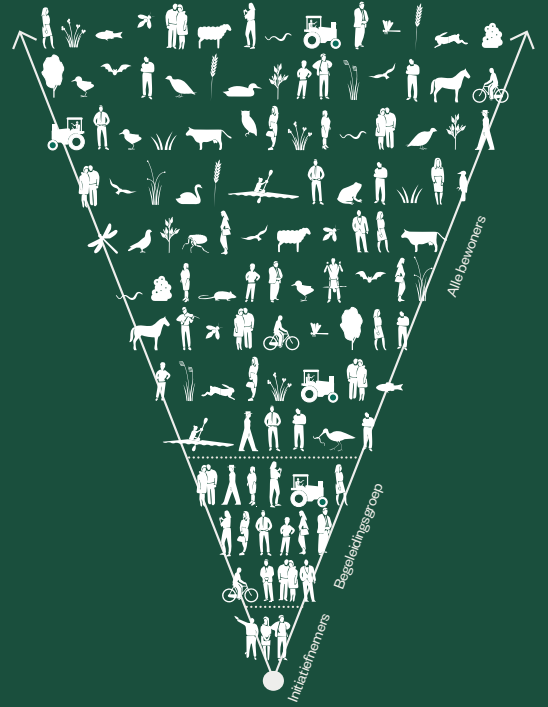
Rijk verleden, Rijke toekomst

ONS PERSPECTIEF VOOR HET REITDIEPLANDSCHAP

Het Reitdieplandschap zit vol erfgoed. Niet al het erfgoed is even goed zichtbaar of beschermd. Tegenwoordig wordt dit erfgoed vaak minder gebruikt en zijn de onderhoudskosten bovendien hoog. Daardoor verdwijnen deze eeuwenoude structuren langzaam uit het landschap. Door het erfgoed weer een functie te geven binnen hedendaagse opgaven, kunnen we het landschap herstellen en tegelijkertijd toekomstbestendig maken.

Deze folder licht de verschillende thema's van 'Ons Perspectief' op hoofdlijnen toe.

Ons perspectief is gemaakt door Landscape Collected in opdracht van de Landschapswerkplaats voor het initiatief 't Wad tot Stad.

Wie is ons? Alle bewoners van het Reitdieplandschap; mens, plant en dier

ERFGOED

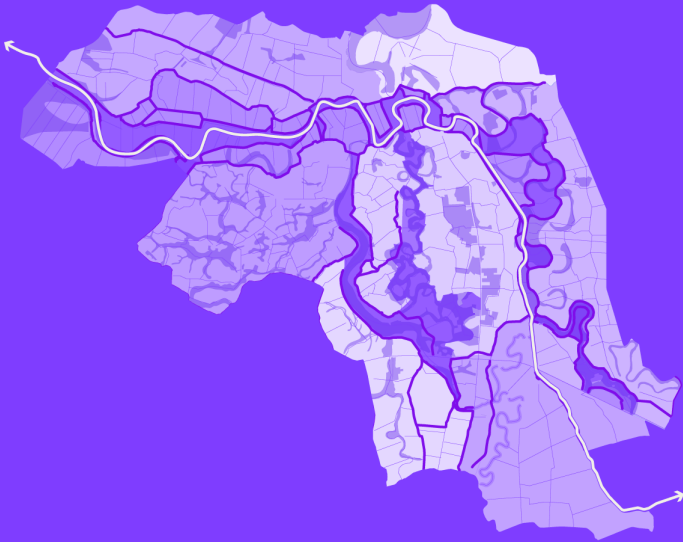
ERFGOED: WEER LEVEND EN FUNCTIONEEL

Het Reitdieplandschap laat zich, vanuit zijn ontstaansgeschiedenis in relatie tot water en ontginning, indelen in twaalf verschillende zones.

Diverse ensembles van bebouwd en onbebouwd erfgoed zijn binnen deze zones te herkennen. Door niet de losse elementen, maar juist hun onderlinge samenhang te beschermen,

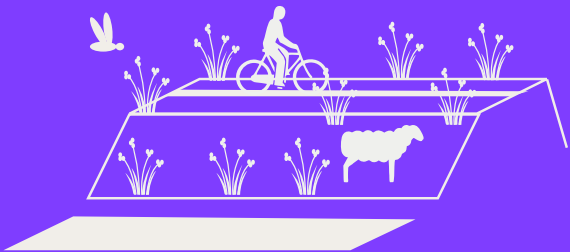
kan de rijke geschiedenis van het Reitdieplandschap behouden blijven.

Het is van belang dat het erfgoed niet slechts behouden wordt, maar ook opnieuw wordt ingezet. Door het opnieuw een hedendaagse functie te geven, kunnen we het erfgoed beschermen door het te gebruiken en onderhouden.

STRATEGIE

- Reitdiep
- Laagtes in het landschap door natuurlijke processen (kreeken en geulen) en menselijke; aftiggeling
- Dijken
- Verkaveling
- Zonering

BODEM EN WATER

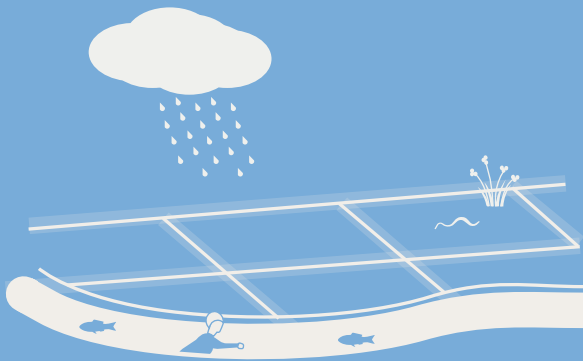
WATERVRAAG: BEWAART EN ONTHULT HET CULTUURLAND

Door de toenemende droogte en piekbuien is er steeds meer ruimte voor water nodig voor landbouw, natuur en mens.

In elk deelgebied wordt daarom gewerkt aan een gebiedseigen bodem- en watersysteem. Daarbij worden de historische laagtes van oude geulen, kreeken en greppels benut om regenwater lokaal op te slaan of tijdelijk vast te

houden voor droge tijden. Het Reitdiep blijft de hoofdroute voor de regionale aan- en afvoer van water.

Het onderscheid in losse watersystemen maakt het mogelijk om meer controle te krijgen over de waterkwaliteit, zodat deze geschikt kan worden gemaakt voor zowel natuurontwikkeling als om in te zwemmen.

STRATEGIE

- Vermindering meststoffen, natuurdoelen
- Water langer vasthouden middels lokale watercoalties
- Hoger waterpeil tegen verzilting
- Hoger waterpeil in natte seizoenen
- Regionaal water
- Aan- en afvoer regionaal water
- Toekomst: verbinding met Drents water

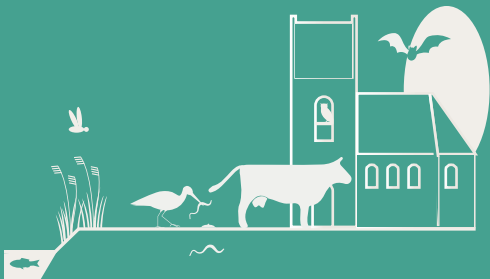

BIODIVERSITEIT
ECOLOGIE NETWERKEN
VERWEVEN MET HET
CULTUURLANDSCHAP

In het cultuurlandschap van het Reitdiep leven planten en dieren samen in een door mensen gemaakt landschap. Door het intensieve gebruik van dit landschap staat het voortbestaan van verschillende soorten onder druk.

Het Reitdiep staat in verbinding met grote natuurgebieden, zoals het

Lauwersmeer, waarbij het een belangrijke rol speelt in het onderling verbinden van de verschillende leefgebieden. Sloten, wegen en dijken vormen belangrijke routes voor de verspreiding van planten en dieren. Met zorgvuldige inrichting en goed natuurbeheer helpen dit soort netwerken (van droge- en natte verbindingen) de leefgebieden met elkaar te verbinden en te versterken.

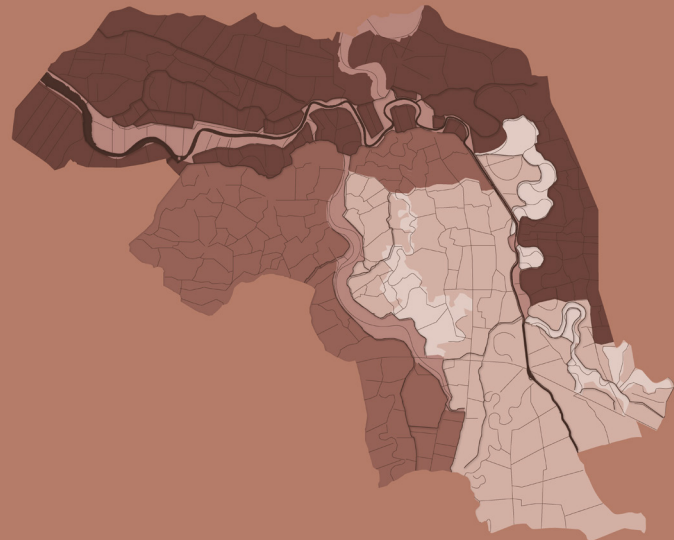
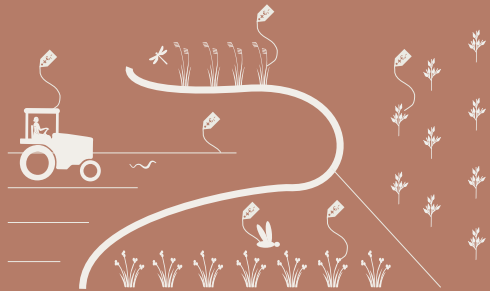
- STRATEGIE
- Reitdiep als hoofdverbinding voor natuur
 - Aandachtsgebied voor natuur
 - Akkervogelgebied
 - Weidevogelgebied
 - Toegankelijke verbindingen van het Reitdiep tot diep in de slootjes
 - Natte verbindingen; sloten
 - Droge verbindingen; dijken, wegen

LANDBOUW
GEZOND CULTUURLAND

In het Reitdieplandschap wordt gewerkt aan gezond voedsel en een gezond milieu voor mens en dier, met een financieel gezonde bedrijfsvoering voor de boer.

Boeren hebben het cultuurlandschap gevormd, benutten het en beschermen het voor volgende generaties. Een boerenbedrijf in een historisch landschap omvat meer dan alleen voedselproductie. Het

onderhoud van het erfgoed, zoals slootjes en microreliëf, vraagt tijd, inzet en ruimte. Dit erfgoed kan worden ingezet om de werking van het boerenland te versterken. Ecologische netwerken via dijken en sloten vergroten de biodiversiteit. Deze biodiversiteit verbetert de bodem en beschermt gewassen tegen plagen, ziekten en droogte, waardoor het land beter bestand wordt tegen klimaatverandering.

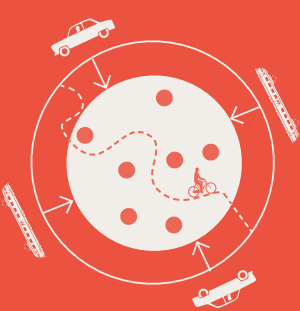
- STRATEGIE
- Ontwikkelen Ecologisch netwerk langs kavelranden en -sloten en op dijken.
 - 1. Grootchalige landbouw; Verbetering biodiversiteit door verschillende gewassen.
 - 2. Kleinschaliger landbouw met veel historische elementen en natuurbeheer
 - 3. Mix grote schaal en kleine schaal; Hoge prioriteit verbeteren waterkwaliteit
 - 4. Mix grote schaal en kleine schaal; Invloedsfeer weidevogelbeheergebied
 - 5. Natuur inclusieve landbouw met agrarisch natuurbeheer

BELEVEN EN
DOORWADEN
VOLGT DE HISTORISCHE
STRUCTUREN

Het Reitdiep vormt de centrale recreatieve as, die via fiets- en wandelpaden de dorpen, de stad en voorzieningen met elkaar verbindt.

We bewegen ons langzaam door het Reitdieplandschap en voelen ons thuis op meerdere plekken in het gebied. Paden voor fietsers en wandelaars verbinden de dorpen onderling en met

het Reitdiep. Snelle routes liggen aan de randen van het gebied en zijn gekoppeld aan de grotere dorpen met voorzieningen en openbaar vervoer. Binnen de randen van het Reitdieplandschap blijven de bestaande wegen smal en breiden we de autowegen niet uit. Langzaamverkeerroutes volgen de landschappelijke lijnen zodat de samenhang behouden blijft.

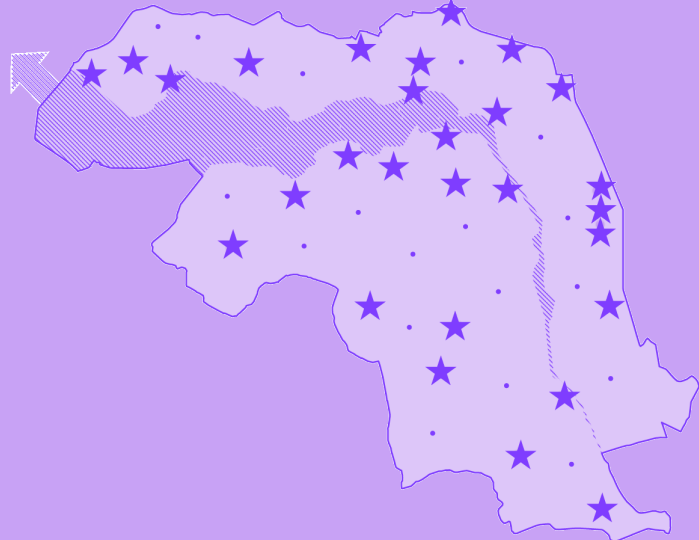
- STRATEGIE
- Reitdiep als belangrijkste langzaamverkeerverbinding
 - Dorpen verbinden met het Reitdiep
 - Dorpen aan het Reitdiep
 - Knooppunten regionaal verkeer vanuit de rand
 - Barrières van kanalen en diepen overbruggen
 - Snelverkeerverbindingen; weg
 - Snelverkeerverbindingen; spoor
 - Reitdieplandschap gebieden, met rustige routes

STILTE EN DONKERTE
STIL NACHTLANDSCHAP

Stilte en donkerte zijn kenmerkend voor het Reitdieplandschap. Dit is zo vanzelfsprekend dat we het bijna niet meer zien en ervaren. Tegelijkertijd komen steeds meer innovaties in het gebied terecht die geluid maken. Rust, stilte en donkerte willen we meer beleefbaar maken, zodat we het kunnen waarderen en beschermen.

Alle dorpen en erven kunnen bijdragen aan het bewaken van het Reitdiep-nachtlandschap met een eigen stilte- en donkerteplan.

Een veilig weggennetwerk met zichtbare paden verbindt de plekken onderling, zonder deze bijzondere kwaliteiten te verstoren. Het Reitdiep verbindt, als donkerste ader, stad en wad.

- STRATEGIE
- Behoud donkerte in het gebied; vermindering stralingslicht
 - Stilte- en donkerteplan: dorpen
 - Stilte- en donkerteplan: erven
 - Donkerste zone
 - Verbinding Dark Sky Park Lauwersmeer